

STYRESAK

Saksnr	Utvalg	Møtedato
5/2010	Styret ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF Saksbehandler: Tor Ingebrigtsen	10.02.2010

Høringsuttalelse lokalsykehusstrategien

Innstilling til vedtak

1. Styret slutter seg til direktørens vurderinger.

Bakgrunn

Helse Nord RHF fikk i oppdragsdokumentet for 2009 i oppdrag å utvikle en lokalsykehusstrategi for regionen. Det foreligger nå et forslag utarbeidet av en arbeidsgruppe nedsatt av Helse Nord RHF. Helseforetakene er i brev datert 22.12.2009 invitert til å komme med en høringsuttalelse før videre behandling av forslaget.

Generelle betraktninger

Forslaget til lokalsykehusstrategi synes å være basert på en forståelse av lokalsykehuset som en isolert funksjonell enhet lokalisert i ett spesifikt bygg. Dette fører til at man forsøker å beskrive det meste av spesialisthelsetjenestens innhold i denne konteksten. Resultatet fremstår som en ikke-prioritert liste over funksjoner som spesialisthelsetjenesten burde yte. De aller fleste nåværende tilbud foreslås videreført uten endringer av betydning, og det foreslås i tillegg etablert en rekke nye tilbud.

Forslaget tar ikke inn over seg at dagens helseforetak er organisatorisk og geografisk komplekse nettverksorganisasjoner som leverer sammensatte tilbud (pasientforløp). Et pasientforløp strekker seg vanligvis over tid, og det inkluderer ofte komponenter gitt på forskjellige geografiske lokalisasjoner. Dette er nødvendig for å sikre likeverd i tilgjengelighet og kvalitet. Det foreliggende forslaget håndterer ikke denne utfordringen. Det er heller ikke tatt hensyn til klare politiske styringssignaler i samhandlingsreformen om at det nå er kommunehelsetjenesten, og ikke spesialisthelsetjenesten som skal vokse. Forslaget har derfor begrenset verdi som strategisk plandokument i helseforetakene. Den svarer ikke på det viktigste strategiske spørsmålet: Hvilken innretning skal Helse Nord ha på sine desentraliserte spesialisthelsetjenester i årene som kommer?

Hvis det skal lykkes å utvikle et strategidokument som gir retning for fremtiden, så må arbeidet skje i en annen kontekst: Lokalsykehusfunksjonen må forstås som en integrert del av hele

helseforetakets oppgaver, og det må etableres en forståelse av hva det eventuelt er som skiller denne funksjonen fra andre funksjoner som foretaket har ansvar for.

Svar på spørsmålene i høringsbrevet

1. **Strategiens fokus/profil**
Forslaget har ikke en tilstrekkelig vektning mellom de ulike områdene, og det er ikke i tilstrekkelig grad gitt prioritet til de viktigste utfordringene.
2. **Rammer for økonomi og personell**
Forslaget tar ikke hensyn til klare politiske styringssignaler om at veksten i spesialisthelsetjenesten vil bli lav i årene som kommer. Den tar heller ikke inn over seg hvor store rekrutteringsutfordringene er på noen områder, og at den ser bort fra at helsearbeidere som utdannes nå ikke vil akseptere den vakthyppheten mange har i dag.
3. **Faglig kvalitet, trygghet og nærhet**
Forslaget er tydelig i sin vektlegging av nærhet som en vesentlig dimensjon i kvalitetsbegrepet, men ser nesten bort fra at andre kvalitetskrav ofte er viktigere enn nærhet når det gjelder planlagt behandling i spesialisthelsetjenesten.
4. **Samhandling**
Sykehusenes vertskommuner har en stor utfordring med høyt sykehusforbruk og i hovedsak fravær av planer for etablering av halvannenlinjetjenester. Forslaget til lokalsykehusstrategi inneholder få konkrete tanker rundt hvordan kommunene og spesialisthelsetjenesten sammen kan løse denne utfordringen.
5. **Beredskap**
UNN mener at trygghet og tilgjengelighet i øyeblikkelig-hjelp situasjoner er det tradisjonelle lokalsykehusets viktigste funksjon. Det er likevel sannsynlig at fagutviklingen, særlig innenfor kirurgi, og krav om redusert vakthypphet for leger, vil gjøre det vanskelig å videreføre dagens beredskap med god kvalitet på samtlige lokalisasjoner i Nord-Norge. Vi kan imidlertid ikke se at noen er tjent med planlagt eller styrt avvikling av akuttfunksjoner, og ønsker derfor at strategien skal være å videreføre disse så lenge det er mulig.
6. **Undervisning/forskning**
Strategien belyser nesten ikke potensialet for en betydelig desentralisering av helseutdanningene. Helse Nord og UiT har en unik mulig til å gjennomføre en slik utdanningsstrategi etter sammenslåingen av universitetet og høyskolen. Strategien bør ha som ambisjon å beskrive hvordan helseforetakene kan legge til rette for å realisere denne muligheten.
7. **Det indremedisinske tilbudet**
Det indremedisinske fagområdets betydning som en kjernefunksjon i lokalsykehuset er godt beskrevet, men faget bør prioriteres enda tydeligere. En strategi for å rekruttere indremedisinere bør vektlegges relativt mye sterkere i forhold til mange andre spesialiteter. Det bør diskuteres om en slik prioritering av indremedisin også bør få rekrutterings- og utdanningsmessige konsekvenser for andre faggrupper, kanskje særlig sykepleiere.

8. Rus og psykisk helse
Disse fagområdene er for lite vektlagt i forslaget. Det er særlig behov for å beskrive hvordan rusfeltet kan integreres i psykisk helsevern og somatikk der det er behov for det. UNN arbeider med å utvikle et konsept for dette i forbindelse med planleggingen av nytt sykehus i Narvik.
9. Brukermedvirkning
Brukermedvirkning er viktig, men utgjør en generell utfordring som ikke er spesielt knyttet til lokalsykehusfunksjonen.

Medvirkning

Lokalsykehusstrategien er behandlet både av brukerutvalgets arbeidsutvalg og av drøftingsmøtet med de foretakstillitsvalgte, og det er fremkommet mange synspunkter som ikke er innarbeidet i direktørens forslag til høringsuttalelse fra foretaket. Det er åpnet for at både ansatteorganisasjonene, avdelinger og klinikker i UNN, og den enkelte ansatte kan avgi egne høringsuttalelser til Helse Nord RHF.

Konklusjon

Det foreliggende forslaget til lokalsykehusstrategi svarer ikke på fremtidens utfordringer fordi arbeidet har tatt utgangspunkt i en foreldet konseptuelle forståelse av lokalsykehuset som organisasjon. Arbeidet må videreføres i en annen kontekst: Forståelsen av lokalsykehusfunksjonen som en integrert del av hele helseforetakets oppgaver.

Tromsø, 2. februar 2010

Tor Ingebrigtsen
Adm. direktør

ST 5/2010 Høringsuttalelse lokalsykehusstrategien

Saksprotokoll i Styret ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF - 10.02.2010

Innstilling til vedtak

Styret slutter seg til direktørens vurderinger.

Behandling:

Styreleder innledet, og la fram et forslag til ny innstilling i saken. Forslag til endret innstilling:

1. Styret tar direktørens vurderinger til orientering
2. Styret vil presisere viktigheten av lokalsykehusene, og av at lokalsykehusfunksjonene blir ivaretatt og videreført med god kvalitet, i alle foretakene i Nord-Norge
3. Styret vil påpeke at kravet til faglig kvalitet på tjenesten må veie tungt, også i forhold til krav om nærhet i tjenesten
4. Styret ved UNN HF er opptatt av at det ved de forskjellige sykehusene/ lokasjonene legges til rette for en optimal utnyttelse av de totale ressursene

Det ble bedt om en egen innledning fra direktøren, hvorpå direktøren orienterte om behandlingsprosedyren som er fulgt, og grunnlaget for den saksutredning som er gjort. Saken ble deretter diskutert.

Endret innstilling til vedtak:

1. Styret tar direktørens vurderinger til orientering
2. Styret vil presisere viktigheten av lokalsykehusene, og av at lokalsykehusfunksjonene blir videreutviklet med fokus på god kvalitet, i alle foretakene i Nord-Norge
3. Styret vil påpeke at kravet til faglig kvalitet på tjenesten må veie tungt, også i forhold til krav om nærhet til tjenesten
4. Styret ved UNN HF er opptatt av at det ved de forskjellige sykehusene/ lokasjonene legges til rette for en optimal utnyttelse av de totale ressursene

Forslag til endret innstilling punkt 1 ble satt opp mot direktørens innstilling til vedtak.

Den endrete innstilling punkt 1 ble vedtatt mot 4 stemmer.

Punkt 2, 3 og 4 ble vedtatt mot 1 stemme.

Endelig vedtak:

1. Styret tar direktørens vurderinger til orientering
2. Styret vil presisere viktigheten av lokalsykehusene, og av at lokalsykehusfunksjonene blir ivaretatt og videreført med god kvalitet, i alle foretakene i Nord-Norge
3. Styret vil påpeke at kravet til faglig kvalitet på tjenesten må veie tungt, også i forhold til krav om nærhet til tjenesten
4. Styret ved UNN HF er opptatt av at det ved de forskjellige sykehusene/ lokasjonene legges til rette for en optimal utnyttelse av de totale ressursene